

Veřejné zadávání – jde o více než jen o cenu

Shrnutí odborné konference v Kodani

Udržitelnost a společenská odpovědnost ve veřejném zadávání byly tématem dvoudenní odborné konference, která se konala 4. a 5. května na právnické fakultě Univerzity v Kodani. Hlavním organizátorem bylo Centrum pro odpovědnost podnikání ([CEVIA – Centre for Enterprise Liability](#)) a obsáhlý program konference zahrnoval vystoupení celé řady odborníků z různých evropských zemí, kteří hovořili jak o praktických aspektech odpovědného veřejného zadávání, tak o právních otázkách s tím spojených.

Ze série vystoupení bychom chtěli upozornit na [prezentaci Marzeny Rogalské z Evropské komise](#) (Head of Strategic Procurement Unit, DG GROW), která shrnula cíle veřejného zadávání v EU do tří bodů:

1. garantovat a posilovat zdravou konkurenci mezi ekonomickými subjekty, a to bez diskriminace,
2. umožnit veřejným zadavatelům, aby mohli využívat veřejné zdroje co nejefektivněji,
3. umožnit jim také, aby měli možnost prostřednictvím veřejných zakázek podporovat společenské cíle a cíle politik státu.

Využívání veřejných zakázek k podpoře strategických cílů politik státu znamená zohledňování „zelených“ aspektů, sociální odpovědnosti a podpory inovací ve veřejných zakázkách. Marzena Rogalska uvádí, že díky tomuto strategickému, v ČR spíše používáme termín „společensky odpovědnému“, nakupování mohou veřejní zadavatelé občanům poskytovat udržitelné a inovativní produkty a služby, které mohou lépe uspokojovat jejich potřeby. Také tím mohou přispět k tomu, že ekonomické subjekty budou více zohledňovat sociální a environmentální kritéria ve svých podnicích a dále pak dojde k rozšíření těchto kvalit v celé společnosti. Strategický přístup ve veřejných zakázkách může také podpořit trh v rychlejším přijetí inovací, které reagují na hlavní společenské problémy a v neposlední řadě zajistit dodržování příslušných standardů v oblasti sociální, environmentální či oblasti práce. Ve výše uvedené prezentaci také najdete podrobnosti k příležitostem pro strategické (odpovědné) veřejné zadávání v rámci nových EU direktiv, více o posunu přístupu na úrovni EU a další výhled aktivit v této oblasti.

Velice inspirující byly zkušenosti Lindy Scott Jakobsson ze švédské neziskové organizace [Swedwatch](#), která monitoruje a informuje o sociálním a environmentálním dopadu byznysu, investorů a veřejných subjektů a věnuje se i veřejným zakázkám. Ve [své prezentaci](#) uvedla tři případové studie (z Brazílie, Pákistánu a Thajska), jak veřejní zadavatelé mohou ovlivnit pracovní podmínky v globálním dodavatelském řetězci. O souvislosti nutnosti leadershipu, hodnotách, stanovení cílů a implementaci odpovědného veřejného zadávání mluvila Pilvi Takala, z finské ptc Services ([odkaz na prezentaci](#)).

Závěr konference byl věnován panelu přednášejících z pěti skandinávských zemí, které hovořily o tamních praktických zkušenostech s odpovědným zadáváním. Právnička Anja Piening ve svém [příspěvku](#) uvedla, že v Dánsku dnes téměř všichni zadavatelé zohledňují společenskou odpovědnost a udržitelnost ve vztahu k veřejným zakázkám. Většina zadavatelů má ve svých smlouvách přílohu o společenské odpovědnosti a řada z nich zahrnuje environmentální a sociální aspekty do soutěží o zakázky. Zkušenosti ze Švédska přiblížila Åsa Edman ze společnosti SKL Kommentar, která sdružuje

řadu municipalit a dalších zadavatelů, jimž pomáhá zadávat veřejné zakázky a rámcové dohody, ve kterých zohledňují kritéria udržitelnosti a společenské odpovědnosti. V [prezentaci o monitorování sociálních podmínek ve veřejných zakázkách](#) se odkazovala zejména na dokumenty, jako je Všeobecná deklarace lidských práv OSN, osm klíčových úmluv Mezinárodní organizace práce, národní legislativu v oblasti práce, bezpečnosti práce, sociálního pojištění, národní legislativu o ochraně životního prostředí apod. Ve smlouvách pak zadavatelé požadují např. podmínky v oblasti udržitelnosti, možnost auditu dodavatelského řetězce či sankce za porušení ustanovení smlouvy. Jako poslední ze zmíněných pěti příkladů zmíníme [norskou praxi](#), kterou představila Anne Cathrine Jacobsen z oddělení veřejných zakázek Agentury pro veřejnou správu a e-government (Difi). Norský zákon o veřejných zakázkách stanovuje, že zadavatelé mají implementovat příslušné postupy k dodržování lidských práv ve veřejných zakázkách, pokud existuje riziko, že by tato práva mohla být porušována. „Příslušné postupy“ představují zejména kroky k ukotvení sociálně odpovědného veřejného zadávání ve strategii a managementu organizace, vyhodnocení rizika a přiměřenosti v každé individuální zakázce (Difi nabízí on-line nástroj), provedení zadávacího řízení – využití kritérií hodnocení, smluvních podmínek apod. pro odpovědné veřejné zadávání a nakonec follow-up při samotném plnění zakázky, včetně inspekcí v místě plnění či produkce výrobku.

Všechny prezentace z kodaňské konference jsou k nahlédnutí na tomto [odkazu](#).